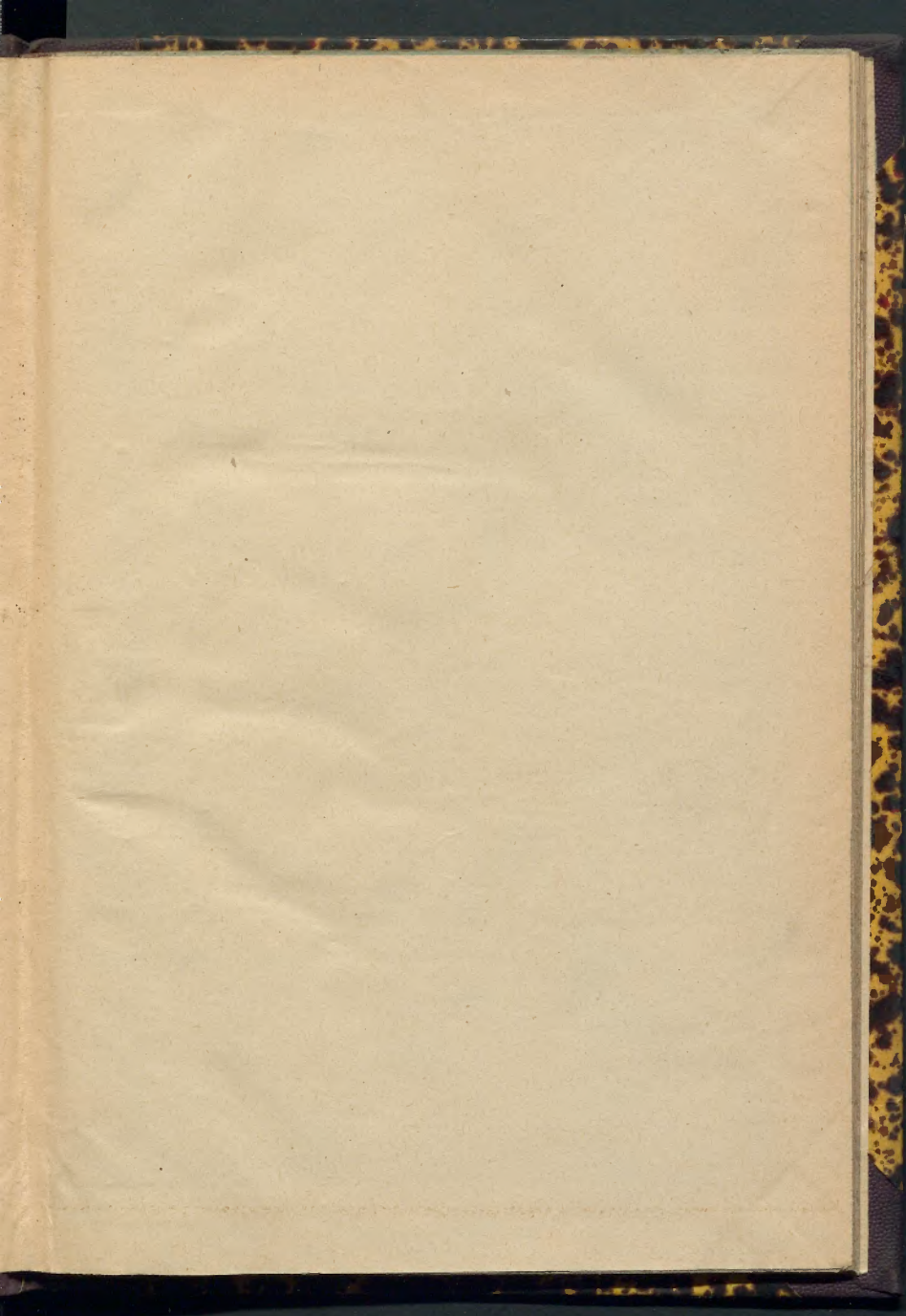

384

The image shows the front cover of a book. The spine is a dark, textured brown. The main cover area is decorated with a marbled pattern consisting of dark brown, almost black, irregular spots and blotches of varying sizes on a yellowish-gold background. There are also a few small, scattered red specks. In the upper left corner, there is a small, rectangular, off-white paper label with the number '384' printed in a black, serif font.

m. 384.

ՀԻՔԵԱՅԵՑԻ

ԱՇԸԳ ԷՕՄԵՐ

ԹԻԻՐԲԻԼԻՐԻ ԻԼԷ ՊԵՐԱՊԵՐ

ԱՍԻԹԱՆԷ

—
1872

ՀԻՔԵԱՅԷՅԻ

ԱՇԸԳ ԷՕՄԷՐ

Բաժնյանը ախպար վէ նագլիյանը ասար չէօյլէ
րիվայէթ իտէրլէր քի, զէմանը մագիտէ Գասթան-
պօլ չէհրինտէ զայէթ մալտար, վէ էմլագ սահիպի պիր
պագիրկեան օլուպ, մալինին հատտու հիսապընը
պիլմէզ, վէ մալիք օլտուղու նագտ ագճէ գալէմէ
կէլմէզ իտի. պու մէշհուր պագիրկեանըն իսմի
հաճի Մահմուտ իտի. հալպու քի մէրգում գէն-
կինլիյինէ նիսպէթէն սօն տէրէճէ թամաքեար վէ
խասիս պիր ատէմ օլմաղըլա, մալինի նէ քէնտի
եէր, վէ նէտէ պաշգասընա եէտիրի, հաթտա եա-
նընտա չալըչան րէնչպէրլէրին հագգընը տախի իպ-
թալ իթմէյէ չէքինմէզ իտի, վէ իշթէ պու սէ-
պէպտէն ճէնապը հագ տախի մէրգումը ճէղա-
լանտըրմագ իշիւն, իւշ նէֆէր երքէք էվլատընը է-
լինտէն ալտը քի, եալընըլ Մահմէյքէր նամըյըլա
հէնուզ տէօրթ եաշընա գատէմ պասմըշ օլան պիր
գըզը գալտը:

«Ալմա ֆուգարանըն ահընը չըգար ահէսթէ
ահէսթէ» սէօղիւն վէհֆասընճա, հաճի Մահմու-
տըն ազ վագըթ զարֆընտա իշի տախի պօղուլա-
րագ, ինգըրալէ եիւզ թուլթմաղա պաշլատը. հաճի
Մահմուտըն չիֆթլիքլէրինտէն պիրինին պիրքեահ-

եասը օլուպ, մերգումըն իսմինէ Մէրտ օղլու տէր-
լէր իտի քի, վազաա պու ատէմ հէր ճիհէթլէ մէրտ
վէ տինտար պիր զաթ օլմաղըլա, պունըն տախի
ալթը եաչընտա էօմէր նամըյըլա պիր էրքէք էվ-
լատը վարըտը. պու ատէմ, պիր տէրէճէյէ դա-
տար հաճի Մահմուտըն գափատարը, վէ թէքլիֆսիզ
տօսթու օլմաղըլա, չօգ տէֆա մէրգումա « հաճի
էֆէնտի, կէլ պու էֆքեարտէն ֆարիզ օլ, պու ճի-
հիհան քիմսէյէ պագը տէյիլ, տիւնեանըն մալի
տիւնեատա դալըր. անճագ ինսան պէրապէրինտէ
իւչ արչըն քէֆէն պէզի կէօթիւրիւր. իմտի մալինին
զէքեաթընը վէր, վէ սէնտէ եէյէրէք ագճէնին
սէֆասընը չըգար» տէյու բէք չօգ նասիհաթ իտէր
իտի իսէտէ, հաճի Մահմուտ պիր միւմքիւն ըսլահ
օլմազ իտի:

Մէրտ օղլունըն բաքիղէ զէվճէսինէ էմիր հագ-
վագը օլունճա, մախտումի էօմէր էօքսիւզ գալտը.
օլ սէպէպլէ մէրգում էօքսիւզ էվլատընը ալըպ,
հաճի Մահմուտըն գօնաղընա կէթիրտի, վէ օրատա
իսքեան իթտիրտի. պու մինասիպէթլէ էօմէր՝ հաճի
Մահմուտըն Մահբէյքէր նամ գըղըյըլա մէքթէպէ
կիթմէյէ պաշլատը, ֆագաթ պունլար մէքթէպէ
տէվամ իթտիքլէրինտէ սէնէլէր կէչիւպ, էօմէր Օն
ալթը եաչընա, վէ Մահբէյքէր տախի Օնտէօրթ հա-
չընա գատէմ պասմըչ, աֆէթի ճան, մահպուպէյի
տէվրան, հիւննի ճէմալտէ եէքթա, վէ ազլու զէ-
քեալէթտէ պի հէմթա պիր տուխթէրի բէրի բէյ-
քէր օլմուչ իտի:

Պու գըզ, զայեթ ագըլը օլմալըլա հէր պիր
իլմի թահսիլ իտուպ պիթիրտի իսէտէ, պիլ աքիս
Էօմէր, հիշ պիր շէյ էօյրէնէմէմիլ իտի. պու սէ-
պէպլէ պապասը մահզուն օլուպ, կիւնլէրինի ահու
Ֆէրեատ իլէ կէչիրիյօր ըտը, չիւնքի Էօմէր գըզըն
սէվտայի զիւլֆիւնէ կիրիֆթար օլուպ, կիճէ կիւն-
տիւզ անտէն պաշգա պիր շէյ տիւշիւնմէտիյինտէն,
օգումագ վէ թահսիլի իլմ իթմէք խուսուսընտա
կէրի գալտը. Էօմէր, Մահրէյ քէր իլէ մէքթէպէ
կիթմէքտէ իքէն, տգշամ սապահ պիր աշըգ դահ-
վէսի էօնիւնտէն կէչիպ տէօնտիւքլէրինտէ, Էօմէր
սաաթլար ըլա տուրուպ աշըգլարը տիյնէր, վէ մէր-
գումանըն հալինէ հայրան օլուր իտի. գըզ իսէ, պու
հալտէն հիշ խօշլանմայուպ, տայիմա Էօմէրէ սիթէմ
էտէր վէ «պէ ճանըմ պու հէրիֆլէրին հալինտէ նէ
վար քի հայրան օլույօրսուն, պու էհիլ խարապաթ
քիմնէլէրտէն նէ մէնֆաաթ հասըլ օլուր» տէյերէք
աշըգլարտան նէֆրէթինի պէյան իտիյօր ըտը, ֆա-
գաթ պու սէօզլէր, Էօմէրին գուլաղընա ապա կիր-
մէյուպ կիճէ կիւնտիւզ աշըգ օլմագ սէվտասըյըլա
եանըպ թուլթուշուր, վէ քէնտու քէնտույէ «եա՛
րապպիմ, մատէմքի կէօյնիւմի Մահրէյ քէրին աշ-
գըյըլա եագտըն, պարի անը տախի պէնիմ՝ աշգու
մուհապէթիմէ հիսէտար էյլէ քի, սէվտայի աշգը-
յըլա նէլէր չէքտիյիմի անլասըն, վէ հալիմէ ալեհահ
օլարագ պէնի սէվմէյէ պաշլասըն» տէյօր ըտը:

Պիշարէ Էօմէր, պու սէօզլէրի անճագ քէնտի

քէնտիսինէ սէօյէյուպ , պիր միւմքիւն Մահբէյ-
քէրէ աշըլամայօրտը , ֆագաթ « աշ թաշընճա
քէպճէյէ պահա օլմազ » սէօղին մէնթուգընճա ,
կիւնլէրտէ պիր կիւն , Մահբէյքէր իլէ պերապեր
գօնաղըն պաղչէսինտէ տօլաշըրըգան , գըզ կիւլլէրի
սիւնպիւլլէրի վէ նէրկիլլէրի , էօմէրէ կէօթէրիպ
« պագ նէ գատար կիւզէլ վէ լաթիֆ տիրլէր » տէ-
յինճէ , էօմէր արթըգ աշգընը զապթ իթմէյէ միւգ-
թէտիր օլամայուպ հէման ճէվապէ աղաղ իտէրէք ,
« ա՛հ ճիվանըմ վագաա պունլար կիւզէլ ամմա , ա-
գըպլէթ օթ տըրլար , վէ օթըն տախի էհէմմիյէթի
օլամազ , ա՛հ սէվկիլի Մահբէյքէրիմ , կիւլլէրին
կիւզէլլէյի ալ ճէմալինէ , սիւնպիւլլէրին գօգուսը
զիւլֆիւնէ , նէրկիսլէրին շէքլի , օ մախմուր կէօղլէ-
րինէ պէնզէտիյի իչիւն ինտիմտէ կիւզէլ տիրլէր .
վէլհասըլ՝ սէնսիզ պիւթիւն ճիհանըն լէթաֆէթի ,
ինտիմտէ հիշ տիր » տէյէրէք , ըզհարը տէրտի աշգ
իտինճէ , գըզ ֆէնա հալտէ հիտէթլէնէրէք , հէման
էօմէրի պաղչէտէ պըրագաը , վէ քէնտիսի իւանէյէ
տէօնիւպ վուգույի հալի վալիտէսինէ իֆատէ իթ-
տի քի , օլ տախի զէվճի հաճի Մահմուտա քէյֆի-
յէթի պիլտիրտի :

Հաճի Մահմուտ , գարըսընտան պու սէօղի ի-
չիտինճէ հիտէթինտէն աթէշ քէսիլտի , վէ տէրա-
գապ էօմէրին բէտէրինի ճէլպ իթմէքլէ , վուգույի
հալի պիլտիրտի , վէ պունտան պէօյլէ էօմէրի գօ-
նաղընտա ալը գօյմայաճաղընը պէյան իտինճէ ,

պիշարէ առէմ օլլունուն պու քիւսթախլըղընը ի-
շիտուպ, շիմչէքտէն վուրուլմուշճասընա սէրս մէրսէ
կէլիպ, նէ տէյէճէյինի շաշըրտը, վէ պիր մըգտար
սիւքիւթտէն սօնրա «մաղուր պույուրուն էֆէնտիմ,
հէլէ պէն պիր քէրրէ էօմէրի իսթինթագ իտուպ
իշի անլայըմտա, օնա կէօրէ իյճապընա պագարըզ»
տէյու ճէվապ վէրտի, վէ տէրհալ օլլունը եանընա
ճէլպ իտէրէք չէթմու սիթէմէ պաշլատը. պիշարէ
էօմէրին ինքեարէ մէճալի գալմայուպ, աշըգտան
աշըզա «ա՛հ բէտէրը ազիզիմ նէ եարայըմ, կէօյ-
նիւմ Մահրէյ.քէրին աշգընա տիւշտի, վէ էկէր ա-
նըն վիւսալինէ նայիլ օլամասամ, միւճէրրէտ էօլէ-
ճէյիմ» տէյինճէ, պապասը օլլունըն պաշընա կէ-
կէլէն ֆէլաքէթի անլատը, վէ աշգ տէնիլէն աֆէ-
թին նէ եաման չէյ օլտուղունը զաթէն պիլիր օլ-
մաղըլա, թաթլը սէօզլէր իլէ էվլատընը պու իշ-
տէն ֆարիզ կէթիրմէք իսթէյուպ, շու վէչհ իլէ
նասիհաթէ պաշլատը:

«էօմէր էվլատըմ, սէն հէր հալտէ պու էֆ-
քեարտէն վազ կէչմէլիսին, զիրա աշգ տէնիլէն ա-
թէշ, ինսանը եագար վէ բէրիշան իտէր, պիր
քէրրէ տիւշիւն քի, Լէյլա իլէ Մէճնուն, Շիրին իլէ
Ֆէրհատ, Քէրէմ, Դարիպ, վէ տահա պունլարա
մէմասիլ նէշէ նէչէ քիմնէլէր նէլէր չէքտիլէր, ա՛հ
էվլատըմ, պունլար սանա իպրէթ օլմալը տըր. սէն
էկէր գըզ իսթէրսէն, պէն սանա պաշգա պիր թա-
նէ պուլմայը սէօզ վէրիւրիմ, խիւլասայի քէլամ,

էկէր սէօղիւմի ընտտ իտէրսէն, պէնտէ սէնի էվ-
լատլըգտան ընտտ իտուպ շու անտէ գօվաճաղըմ»
տէտի :

Էօմէր, պապասընըն պու սէօղլէրինէ աալա
ճէվապ վիրմէքսիզին հէօնկիւր հէօնկիւր աղլայօր
ըտը, վէ պու հալ իլէ պիր գաչ կիւնլէր կէչտի ի-
սէտէ, Էօմէր տայիմա ահու էնին իտէրէք չարսու
բաղարը տօլաշմագտա իքէն, եինէ աշըգլարըն
գահվէսի էօնիւնտէն կէչէրէք նասըլսա իչէրիյէ
կիրտի . մէրգուման աշըգլարըն իչինտէ, ծէմալ պա-
պա նամընտա զայէթ քեամիլ վէ ուսթատ պիր բիր
օլուպ, Էօմէր հէման մէրգում իհթիյարըն եանը-
նա վարտը, վէ էլինի էօքէրէք «աման պապա է-
ֆէնտի՝ պէնի եանընա չըրագ ալ զիրա պէն աշըգ-
լումագ իսթէրիմ» տէյինճէ, ծէմալ պապա զաթէն
ալիմ պիր զաթ օլմաղըլա, տէրհալ Էօմէրին հա-
լինի անլայըպ քէշֆ իթտի, վէ ճէվապ վիրուպ,
«էյի ամմա էվլատըմ, պիղ աշըւըլ տայիմա սէյ-
եահ իտէրիլ, էհլի աշգ օլանա եէր գարար օլմազ
տէտիըլէրի կիպի, պիղ տախի եարընքի կիւն իրան
էօլքէսինէ կէչիպ Ըսֆահան շէհրինէ կիտէճէյիլ»
տէտիյինտէ, պու սէօղ Էօմէրին ճանընա միննէթ
տիւշիւպ գապուլ իթտի, վէ հէման էրթէսի կիւն
տօղտուղու մէմլէքէթի, բէտէրինի, վէ հաթտա
մաշուգէսինի տախի թէրք իտէրէք, մէրգուման ա-
շըգլար իլէ պէրապէր եօլա չըգտը :

Պէրի թարաֆտա՝ Էօմէրին պապասը մէրտ

օղլու, էվլատընըն զայպուպէթի սէպէպի իլէ ֆէնա հալտէ տիւշարը էնտիշէ օլուպ, էօթէ պէրի բէք չօգ արաւոր, վէ նիհայէթ պիր թանէճիք էվլատընըն, գահր իտուպ աշըգլար իլէ սէյեահա չըգտըղը խապէրինի ալարագ, կէրէք հաճի Մահմուտա վէ կէրէք գըղը Մահբէյքէրէ պէտտուալար օգուլուպ՝ ազ վագթըն իշինտէ քէտէրինտէն նաշի խասթալանըպ եաթաղա տիւշտի :

Պիզ կէլէլիմ էօմէրէ, մէրգում՝ ձէմալ պապանըն մայէթինտէ օլտուղու հալտէ Բաֆահանա վարտըլար, վէ էօմէր կիճէ կիւնտիւզ ձէմալ պապատան տէրս օգումայա պաշլատը իսէտէ հիշ պիր շէյ էօյրէնէմէզ օլտու. նիհայէթ իւլէմի պիր սէնէտէն զիյատէ պու մինվալ իւզրէ վագթը կէշիրտիքտէն սօնրա, ձէմալ պապա իհթիյարըղընտան նաշի խասթալանուպ էճէլ եաթաղընա տիւշտի, էօմէր, մէրգումը էվլատ կիպի կիճէ կիւնտիւզ գայըրըպ, պիր տագըգա պիլէ եանընտան այըրըմազ իտի. հասըլը քէլամ պիր կիճէ ձէմալ պապա հալէթը նէզիյէ կէլէրէք, էօլէճէյինի անլատը, վէ էօմէրի եանընա չաղըրըպ «էվլատըմ, պէն պիր իքի սաթթ սօնրա թէրըը հալթ իտէճէյիմ. իմտի էօլտիւքտէն սօնրա հէյպէմտէ պուլունան պիր մըգտար ագճէ իլէ ճէնազէմի տէֆն էյլէ, վէ պագը գալանը տախի ֆուգարայա վէր. սազըմ տախի սէնին օլտուն, սէն հագ աշըղը օլմանըլա օգումագ էօյրէնմէմիշ օլտուղուն հալտէ, բէք ուսթա պիր

շաիր օլաճագսըն, ֆագաթ Մահբէյքէր, էհլի աշգը
թահգիր իթտիյի իչինն ասլա շաիր օլմայաճագտըր,
սէն վարըպ Մահբէյքէրիպուլաճագսըն, մէրգու-
մէ տախի սէնին աշգըն իլէ եանըպ թութուշաճագ,
վէ իթտիյինէ բէշիմանն օլաճագ տըր. էհ արթըգ
էլվէտա օղլուժ պէրիստար օլասըն» տէյիպ բու-
հունը թէսլիժ իթտի. պի հիքմէթուլլահը թաալա,
թամօ տագըգատա Գասթանպօլ շէհրինտէ էօմէրին
բէտէրի տախի վէֆաթ իթմիշ իտի :

Պիշարէ էօմէր, ալլայարագ ճէմալ պապանըն
ճէնապէսինի տէֆն իթտիրտի, վէ միւթէվէֆանըն
վասիյէթի միւճիւպինճէ սազընա սահիպ օլտու .
ճէնապէսին տէֆնինտէն սօնրա հէրքէս տաղըլտը
իսէտէ, էօմէր պիր մըգտար տահա մէղարըգտա
գալտը. պու մէղարըղըն իչինտէն ինճէ պիր բու-
նար ագմագտա օլուպ, ագտըղը եէրէ պիր թաշ
գօնմուշ իտիքի, սու ագա ագա թաշը աշընտըր-
մըշ, վէ հալուղ կիպի շուգուրլաթմըշ իտի. էօմէր
ճէմալ պապանըն քէնտիսինէ «աշըգ օլաճագսըն»
սէօղլենիւ տիւշիւնէրէք, պու թաշա պագար վէ
քէնտի քէնտիսինէ «իլահի եա՛րապիժ, պէն հիշ
օգուճագ եազմագ պիլմէտիյիժ հալտէ նա՛սըլ ա-
շըգ օլապիլէճէյիժ, էյվա՛հ պէնիժ գաֆամ՝ շու
սուտան աշընմըշ օլան թաշտան տահա ղիյատէ
գալըն իմիշքի, պունճա ճահտու իգտամ իթմիշ ի-
քէն հիշ պիր շէյ էօյրէնէմէղ օլտուժ,, տէյէրէք,
հայլըճա կէօղ եաշը տէօքտիւ, վէ պու հալ իլէ

ույգուսը կէօթիւրիւպ , հէման ձէմալ պապանըն
մէզարը եանընտա եաթըպ ույույա գալոր . ֆա-
գաթ ձէմալ պապանըն մէզարը եանը պաշընտա,
թաշտան մամուլ տիկէր պիր մէզար տահա վար
ըտը.քի , էօմէր պու հալ իլէ իքի մէզարըն արա-
սընտա եաթմըշ իտի :

էօմէր , ըիւյասընտա մէզքիւր մէզար թաշը
իչինտէն պիր ատէմին չըգտըղընը կէօրտիւ , պու
ատէմ էօմէրէ պիր ալթուն թաս իլէ շէրպէթ ի-
չիրտիքտէն սօնրա նապէտիտ օլտու , վէ օլ անտէ
բէտէրինի կէօրտիւ քի , մէզքիւր մէզար թաշընըն
ալթընա կիրտի , էօմէր ազիմ պիր գօրգույուլա
օյանտը , վէ քէնտիսինտէ աճայիպ պիր հալ տու-
եարագ , պիլինճի տէֆա օլմագ իւզըէ պու պէ-
յիթլէրի սէօյլէտի :

Գատըր մէվլամ սէնին հիքմէթին չօգ տըր
Պիր ճան կէօրտիւմ մէրմէր թաշտան իչէրի
էօմիւր թամամ օլուպ վատէ եէթինճէ
Տէֆն իտէրլէր գարէ եէրտէն իչէրի

Շիւքիւր օլտուն պին պիր ատըր սիւպհանէ
իթիգատըմ վար տըր օլ ուլու ճանէ
Շիմտի իրիշմիշ տիր ախէր զէմանէ
Հէլալ չըգտը հարամ կիրտի իչէրի

Աշըգ էօմէր պունը խիլաֆ սէօյլէմէզ
Նասիհաթ իտէրիմ քիմսէ տինլէմէզ

ԷճԷԼ կէլէ պիր կիւն թաճիզ էյլէմէզ
ԷճԷԼ օգու կիրտի սէրտէն իջէրի

Պու պէյիթլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, ըրւյա-
սընտա կէօրտիւյի մէզար թաշընը բուս իթտի, վէ
չիւնքի բէտէրի իւզէրինտէ տախի ըրւյա կէօրմիւշ
օլմաղըլա, հէման մէմէքէթինէ կիթմէյի նիյէթ ի-
տուպ, ճէմալ պապանըն մէզարընը զիյարէթ, վէ
էլվէտա մէզամըլըլա իշպու կաղէրի սէօյլէտի :

Էյ կէօնիւլ սէն պու Ֆէնատէն կէօշմէյէ շիւպհէնմի վար
Նուշ իտուպ ճամը ԷճԷլտէն իջմէյէ շիւպհէնմի վար
Էզրայիլ պիր քէրրէ կէլինճէ կէօյսիւնին իւսթիւնէ
կէօզլէրինտէն գանլը եաշլար տէօքմէյէ շիւպհէնմի վար

Եէր եիւզիւնտէ սուր չալընըր ճիւմլէմիզ գալգսագ կէրէք
Փանիտէ նիթտիք տէյու տէօրթ եանա պագսագ կէրէք
Թօրրաղը վաթան թութուպ նիչէ եըլ եաթսագ կէրէք
Նազիք թէն թօրրագ իշինտէ եաթմաղա շիւպհէնմի վար

Կիւնպէկիւն սաթ պէսաթ էօմրիւմիւզ կէշմէքտէ տիր
Ճան գուշու Ֆէրեատ իտուպ գաֆէստէն ուշմագտա տըր
Պունա Փանի տիւնեա տէրլէր հէր կէլէն կէօշմէքտէ տիր
Էօմէր պիր կիւն նամաղըն գըլմաղա շիւպհէնմի վար

Պունը տէտիքտէն սօնրա հէման Գասթանպօլա
կիթմէք իշիւն եօլա ըշվան օլտու, վէ Էանայի րահ-
տէ Մահրէյքէր խաթըրընա տիւշիւպ, պիր կիւլլի

կիւլի պաղչէնին գարշուսընտա օթուրարագ պու
պէյիթլէրի սէօյլէտի :

Պէն սանա կէօնիւլ վէրէլի շու ճիհանտէ կիւլմէտիմ
կէչտի էօմրիւմ միհնէթլէ պիր սէֆասըն սիւրմէտիմ
Պաշըմա պուենճա ֆէլաքէթ կէլտի եինէ ուսլանմատըմ
Պէտտուա պիւլմէմ կէօգիւմ մէվլայէ սալտըմ սէնի

Նագարաթ

Եա իւահի քիմնէ պու տէրտէ կիրիֆթար օլմասուեն
Արասըն շիմտէն կէրու տէրտինէ տէրման պուլմասուեն

Սէն պէնի թէրք իթտին իսէ պէն սէնի թէրք իթմէտիմ
Թա գըյամէթ հաշր օլունճա պէն սէնի թէրք իթմէտիմ
Սէնտէն էօգկէ տէլի կէօնիւլ զայրլյէ մէյլ իթմէտիմ
Տէր քի էօմէր ասլա մահչէր եէրինէ հիչ կէլմէսիւն

Պու կազէլի թամամ իթտիքտէ պագաը քի
մէգքիւր պաղչէտէ եանըգ եանըգ պիւլպիւլլէր
էօթէյօրլար . իմտի սազը թէքրար էլինէ ալըպ
պիւլպիւլլէրէ պու պէյիթլէրի սէօյլէտի :

Չիւն զարիպ զարիպ էօթէրսին
Եախշի սէօյլէր տիլին պիւլպիւլ
Աչըգա տէրտլէր գաթարսըն
Աչըլտըգճա կիւլին պիւլպիւլ

Սէհէր վագթինտէ ճուշ էյլէր
Գօշ իյիտ տօլու նուշ էյլէր

Աչքքըն կէօյնիւն խօշ էյլէր
Շագըտըգճա տիւին պիւլպիւլ

Տօլու սունար սանա սագը
Եիւրէյիմտէ աչքըն օգը
Կէլ պիգիմ պաղլարտա շագը
Օղրատըգճա եօլըն պիւլպիւլ

Սէհէր վագթինտէ ճօշտուգճա
Հօգգա տիհանըն աշտըգճա
Պահար էյեամը կէշտիքճէ
Բէրիշան տըր հալին պիւլպիւլ

Եիւզիւմ սիւրիւնճէ եէրլէրէ
Խըտմէթ իյլէտիմ բիրլէրէ
Տէր քի էօմէր պու եէրլէրէ
Ղարիպ տիւշտիւմ պիւին պիւլպիւլ

Պիշարէ էօմէր, պու պէյիթլէրի սէօյլէտիք-
տէն սօնրա գալգըպ եօլա ըէվան օլտու, վէ ահու
ֆէրեատ իլէ կիթմէքտէ օլտուն, պի հիքմէթուլ-
լահը թաալէա, պէրիտէ Մահբէյքէր տախի ըիւյա-
սընտա, էօմէրին կէօրտիւյի զաթը, եանի Խըզըր
ալիւսսէլամ հազըլէթլէրինի կէօրիւպ, տէսթինտէն
պիր ալթուն թաա շէրպէթ իշտի, վէ օյանընճա էօ-
մէրին աթէշի մուհապէթի իլէ եանըպ թուրուշ-
մաղա պաշլատը, վէ կիւնտէն կիւնէ հալի բէրիշան
օլարագ կիւլ կիպի սօլտու. բէտէրի վէ վալիտէսի
պու իլէ ալեահ օլարագ, աղիմ պիր էնտիշէ իշին-
տէ գալըպ, էօմէրէ իթտիքլէրի զուլմա նատիմ օլ-

տուլար իսէտէ, սօն բիւշմանլըգ ագծէ իթմէզ սէօ-
ղիւն վէհվաւընճա, պիր չարէյէ տէսթըրէս օլամա-
յօրլար իտի, վէ նասըլքի տէտիք, ճէմալ պապա-
նըն խապէր վէրտիյի կիպի, Մահբէյքէրէ շաիրլիք
վէրիլմէմիշ իտիքի, հիշ օլմազսա պարի էշար սէօյ-
լէմէքլէ միւթէսէլլի օլայլտը :

Մահբէյքէրին բէտէրու վալիտէսի, գըզլա-
ընըն պու հալինի կէօրիւպ սօն տէրէճէ մահզուճ
օլմուշլար, վէ պիշարէ գըզըն տէրտինէ պիր տէր-
ման արայօրլար իտի իսէտէ, պիր միւմքիւն չարէսի-
նի պուլամատըլար, ֆագաթ պէլքի էվլէնմէքլէ
տէրտինէ չարէ պուլունուր զաննըյըլա, Մահբէյ-
քէրէ մինասիպէթլի պիր զէվճ արամաղա պաշլա-
տըլար. ֆիլհագըգա Գասթանպօլ շէհրինտէ պիր
պաղիրկեանըն օղու Մահբէյքէրէ թալիպ օլտու,
ֆագաթ մէրգումէ, պիր միւմքիւն ըսվը օլմայօր
ըտը, չիւնքի կէօյնի՝ էօմէրին աշգըյըլա եանըպ
թութուշույօր ըտը. պունլար՝ պու իզտիվաճըն
միւզաքէրէսինտէ օլտունլար պիզ կէլէլիմ եինէ
աշըգ էօմէրէ :

Էօմէր, պաղէնին գուրպինտէ օթուրուպ պիւլ-
պիւլլէրէ պէյիթլէլ սէօյլէմէքլէ ույգույա տալտը,
վէ քէնտիսինէ մալիւմ օլմուշ կիպի ըրւյասընտա,
Մահբէյքէրին տիկէր պիր ատէմ իլէ էվլէնտիյինի
կէօրմէքլէ տիւշարը էնտիշէ օլուպ օյանտը, վէ իշ-
պու կազէլի սէօյլէտի :

Պաշլատըմ պիւլպիւլ միտալի զարէ հէր կիւն հէր կիճէ
Պէն նասիհաթ իլէտիքճէ եարէ հէր կիւն հէր կիճէ
Պէն օ շուխըն աշգընա պին ճան իլէ մէճպուր իքէն
Աշինալըգ իլէր օլ աղեարէ հէր կիւն հէր կիճէ

Էհլի իւրֆան մէճլիսինտէ ֆէհթ օլուր շէշբարէ պապ
Կըսսէյի աշգըմ եազըլսա պէլքի օլուր պիր քիթապ
Պիր բէրինին շաթէշի աշգը ճիլէր իթտիւմ քէպապ
Պու վիճուտիւմ շէհրի եանտը նարէ հէր կիւն հէր կիճէ

Էյ էօմէր եարին խէյալի տիտէտէն հիշ կիթմէտի
Պունճա ֆէրեատու ֆիղանըմ ասլա թէյսիր իթմէտի
Նէ գատար իթտիւմ նասիհաթ հիշ պիրիսին թութմատը
Պին նասիհաթ էյլէրիւմ տիւտարէ հէր կիւն հէր կիճէ

Պատէհու պիր մըգտար թաամ իթտիքտէն
սօնրա, սէհէր վազթը եօլա չըգըպ իրան հուտու-
տընը կէչմէյէ պաշլատը, վէ պատի սէպա սէրին
սէրին եիւզիւնէ էստիքճէ հէմ կիտէր, վէ հէմտէ
պու պէյիթլէրի սէյլէր խի :

Էյէր կիտէր խէն պիզիւմ էլլէրէ
Սանա սէյլէյէյիւմ տուր սէհէր եէլի
Պիր սէլամ վար կէօնտէրէյիւմ եարիմէ
Պու կիւն Մահրէյ քէրիւմ կէօր սէհէր եէլի

Եազըն զուրուպ էսմէ զիւլֆին թէլինէ
Նազար գըլ րույինտէ չիֆտէ խալինէ
Մուհապէթ նամէսին քէնտի էլինէ
Պիր ֆըրսաթ տիւշիւրտէ վէր սէհէր եէլի

Էօմէրիմ տէր պունտա գօյսագ սազլէրի
Խաթըրմա տիւչէյօր չիրին սէօզլէրի
Փարա տըր գաչլարը ալէա կէօզլէրի
Սէնտէ միւրատընա էր սէհէր եչլի

Պու պէյիթլէրի սէօյլէյիւպ կիտէր իքէն, էս-
նայի րահտէ պիր չիֆթլիյէ վասըլ օլտու, վէ բէք
զիյատէ սուսամըշ օլմաղըլա չիֆթլիյին սահիպին-
տէն պիր մըգտար սու իսթէտի. մէրգում, մէրտ
պիր աաէմ օլմաղըլա էօմէրէ «պույուրուն աշըգ
պիր ազ րահաթ իտին զիրա եօրղուն կէօրիւնի-
յօրսուն» տէյէրէք էօմէրի չիֆթլիյէ տավէթ իթ-
տի, վէ էօմէր տախի պու տավէթի գապուլ իթ-
մէրէ հայըճա իքրամէ նայիլ օլտու, պատէհու
պու մէրտ ատէմէ պիր գաչ պէյիթ սէօյլէմէյի
նիյէթ իտուպ պագալըմ նէ տէտի:

Եիւզին կէօրմէ մուհաննէթին նամէրտին
Պաշըն ալուպ չէվրէսինտէն գաչա կէօր
Շիրին օլուր մուհապէթին պատէսի
Իչէր իսէն մէրտ էլինտէն իչէ կէօր

Նէ սէօյլէրսին պիր աղաճըն տալի եօգ
Նէ չիչէք տիր էթրաֆընտա խարի եօգ
Մուհաննէթին պիր մէճլիստէ եչրի եօգ
Էօյլէլէրին կէօլկէսինտէն կէչէ կէօր

Իչէրուտէն իչէրույէ նարի վար
Սէքիզ ճէննէթ եէտի թամու օտի վար

Պիր րիվայէթ Հագգըն պին պիր ատի վար
Օգույուպտէ մանասընը սէջէ կէօր

Էօմէրիմ տէր տուխան սէնին օտ սէնին
Եիւրէյինտէն չըգան օլտու օտ սէնին
Վիրան օլտու պըրագտըղըն եուրտ սէնին
Կէօջէր իսէն պիր կիւն էվվէլ կէօջէ կէօր

Զիֆթճի պու պէյիթլէրտէն բէք զիյատէ մէմ
Նուն օլուպ , օլ կիճէ Էօմէրի միսաֆիր իթտի , վէ
էսնայի միւսահիպէթտէ Էօմէրէ , տէրտինին նէ օլ-
տուղունը , վէ քիմին աչգըյըլա տիյարը զուրպէթէ
չըգտըղընը սուալ իտինճէ , Էօմէր տախի սազ իլէ
ճէվապ վէրմէք իսթէյուպ պու կազէլի օգումագ-
լա տէրտինի պէյան իթտի :

Ճանու տիլտէն մայիլ օլտում պիր սաչը լէյլայա պէն
Տիլի պիւլպիւլ սաչը սիւնպիւլ գաչլարը թուղրայա պէն
Կիճէ կիւնտիւլ Հասրէթինտէն կէօղլէրիմ գան աղլայօր

Նագարագ

Պաչըմա ալտըմ պէլայի օղրատըմ զավզայէ պէն

Պիր օնուլմագ տէրտէ տիւշտիւմ տէրտիմին տէրմանը եօգ
Հալիմէ րահմէյլէմէզ օլ տինի եօգ իմանը եօգ
Աչըգա էյլէր ճէֆայի գէրրէճէ իհսանը եօգ

Պիզէ նիսպէթ զայրիլէրի քէնտինէ եար էյլէտի
Րուգի շէպ պիւլպիւլ միսալի իշիմի զար էյլէտի
Ղուրպէթ էլտէ պու ճիհանը պաչըմա տար էյլէտի

Էօմէրիմ տէր պունճա տէմտիր վէֆասըն կէօրմէտիմ
Պիւլպիւլ օլտոււմ պաղի հիւսնիւն կիւլլէրինի տէրմէտիմ
Հասըլը տօղտոււմ տօղալը պիր միւրատէ էրմէտիմ

Աչըգ էօմէր օլ կիճէ չիֆթլիքտէ միսաֆիր
գալուպ, պիր ազ սազ վէ պիքազտա սէօզ իլէ
վազըթ կէչիրտիքտէն սօնրա ույույուպ րահաթ
իթտի, վէ սապահլէյին չիֆթլիյին սահպիլնէ վէ-
տա իտէրէք թէքրար եօլա ըէվան օլտու:

Խիւլասայի քէլամ էօմէր, սէյիահ իտէրէք,
վէ սէվտիյինին աչգըյըլա ահլէր չէքէրէք Գաս-
թանպօլու հուտուտընա վասըլ օլտու, վէ շէհրին
խարիճինտէ պուլունան մեղարըղըն էօնիւնտէն
կէչմէքտէ իքէն կէօրտիւ քի, ճէսիմ պիր գալա-
պալըգ մեղարըղըն իչինէ տօլմուչլար, հէման եան-
լարընա վարուպ պիր ճէնազէ տէֆն իթտիքլէրի-
նի կէօրտիւ. պու ճէնազէ մէկէր Մահրէյքէրին
պապասը հաճի Մահմուտ քէնտիսի իմիչ, ֆա-
գաթ էօմէրին քիմ օլտուզունտան մալիւմաթը
օլմատըղը հալտէ, քէնտիսինէ իլհամ վազը օլա-
րազ պու պէյիթլէրի սէօյլէտի:

Մալ սահպիլի նիճէ կէօրտիւն հալինի
Ֆէլէկ բէնչէսինէ տիւշմիւշ կիտէրսին
Պէյէնմէզտին տիւրլի լիպաս կիյմէյի
Շիմտի իւրեան ճէսէտ օլմուշ կիտէրսին

Թուլթմազ իտին պիր Փագըրըն էլինի
Սօրմազ իտին եօգսուլլարըն հալինի

Հարամ հէլալ գազանտըղըն մալինի
Շու ֆանի տիւնեայէ գոյմուշ կիտէրսին

Մալիմ վար տըր տէյու եիւքսէք ուշարտըն
Մէճլիսլէր գուրուպտա պատէ իչէրտին
Սէրմէսթ օլուպ հէմ քէնտինտէն կէչէրտին
Շիմտի գարա եէրէ գոյմուշ կիտէրսին

Տէրտլի էօմէր էյ տէր նիճ օլուր հալիմ
Պանա սէնտէն օլտու էյ գանլը զալիմ
Հիչ վատէյէ պագմազ իրիշուր էօլիմ
Էճէլ շէրապընը իշմիշ կիտէրսին

Պատէհու ճէնաղէնին, Մահրէյքէրին՝ եանի
քէնտի սէվկիւլիւսինին բէտէրի օլտուղունը անլա-
տըղընտա, սէօյլէտլի պէյիթլէրէ նատիմ օլտու,
վէրուհընա պիր ֆաթիհա օգուտու, ֆագաթ
բէտէրինի ճէնաղէ ալայընտա կէօրէմէտլիյինտէն
մէրադ իտուպ էօթէ պէրի սուալ իթտի, վէ ա-
նըն տախի վէֆաթ իթմիշ օլտուղունը անլայընճա,
ոէլլէր կիպի կեօղ եաշը տէօքէրէք հէման մէզա-
ընը արայըպ պուլտու, վէ գապրինին թաշընը
բուս իթտիքտէն սօնրա, աղլայարագ իշպու պէ-
յիթլէրի սէօյլէտի:

Լութֆ իտուպ հէլալ էթ սէվկիւլիմ բէտէր
Սանա էյլէտլիմ ճէվրու ճէֆայը

Պէն սանա չէքտիրտիմ պունճա տէրտ քէտէր
էլիմէ իչէրտիմ ճամը Փէնայը

Սանա էլիմ իլէ պիր սու վէրմէտիմ
Սաղըղընտա պիր սօն եիւզիւն կէօրմէտիմ
Տուան ալուպ միւրատըմա էրմէտիմ
Թէրք իթսէմ կէրէք տիր զայրը տիւնեայը

Հէվայի նէֆսիմէ կիւման էյլէտիմ
Հասրէթիմէ կէօզիւն կիրեան էյլէտիմ
Պաշընա տիւնեայը զընտան էյլէտիմ
Գաբլատը ֆէրեատըն արշը ալայը

Էօմէրին տէր հէման ճէնապը իզգէթ
Իյլէսին ճանընը նայիլի ճէնէթ
Էյ սէվկիւլի պապամ զայրի քէրէմ էթ
Գապուլ իթ օղլունտան իշպու տուայը

Պատէհու պիր մըգտար տահա բէտէրինին
մէզարը իւթիւնէ աղլատըգտան սօնրա ըուհինէ
ֆաթիհա օգուտը, վէ նամազ գըլուպ գապրիս
թանտան տըշարը չըգարագ, Մահբէյքէրին խա-
նէսինէ տօղրու կիթմէյէ պաշլատը, էսնայի բահ-
տէ Մահբէյքէրին պապասընը միւթէսարըքօ օլ-
տուղու պաղըն էօնիւնտէն կէշտիլինտէ, մուգատ-
տէմա սէվկիւլիւսի Մահբէյքէր իլէ պէրապէր,
մէզքիւր պաղտա կէօրիւշիւպ մուհապէթ, վէ ըզ-
հարը տէրտի աշգ իթտիլինի խաթըրլայարագ հէ-
ման ճօշա կէլտի, վէ պաղըն գաբուսընտա տի-

քիլի պէոյիւք պիր աղաճըն ալթընա օթուրմագլա
պու պէյիթլէրի սէոյլէտի :

Ֆէլէկ պէնի պաղէ պաղիպան իթտի
Տօսթ պաղընա կիրէմէտիմ աղլէրիմ
էլիմ իլէ տիքտիճէյիմ կիւլլէրի
Պիրէր պիրէր տէրէմէտիմ աղլէրիմ

Նէ չօգ օլուր պու ճիվարըն ճէյլանի
Գօվարլար ավճըլնար արարլար անի
Պէն էգէլ սէվմիշիմ մահրէյքէր խանի
Գօլ պօյնունա սարամատըմ աղլէրիմ

Էօմէր էյ տէր տօթլար պու նէ քէմ իմիշ
էլէ տիւյին պայրամ պանա դէմ իմիշ
Մէկէր անըն իշիւն կէօզիւմ նէմ իմիշ
Իգրարընա տուրամատը աղլէրիմ

Թէսատիւֆի օլարագ մէկէր օ կիւն Մահրէյ-
քէր խանըմ տախի, Էօմէրին աթէշի հասրէթի իլէ
կիրիֆթար օլտուղու տէրտու քէտէրի ունութ-
մագ, վէ պիր միգտար տէֆի մէրագ իտուպ տա
քէսպի ֆէրահ իթմէք իշիւն, պիր գաշ ճարիյէլէր
իլէ պէրապէր մէգքիւր պաղտա պուլունույօր ի-
միշ. իմտի Էօմէրին օգուտուղը պէյիթլէրտէ քէն-
տի իսմի իլէ Էօմէրին իսմի թէլաֆֆուղ իտիլտի
լինի իիթմէքլէ՝ նէ օլտուղունը պիլմէտի, վէ հէ-
ման սիւրսալ պաղտան չըգուպ Էօմէրէ տօղրու
կէլմէք իսթէտիյինտէ, Էօմէր տախի Մահրէյքէրի

կէօրիւնճէ սաղէ սարըլարագ պէյիթ սէօյլէմէյէ
պաշլատը :

Գատըր մէվլամ սէնի էօյմիւշ եարաթմըշ
Սէրտար իթմիշ կէօզլէրինին իւսթիւնէ
Սիյահ գիւլֆին թէլ թէլ իթմիշ ուզաթմըշ
Սալը վէրմիշ ագ կէրտանըն իւսթիւնէ

Կէլիւր պաշա հէր նէ եազըլսա պագի
Կէօնիւլ սէնտէն իյլէր հագգա նիյագի
Այէթի քիւրսիյէ սիւրէ իսլագի
Օգուր կիտէր ագ կէրտանըն իւսթիւնէ

Կիտէրէք օ սիյահ գաշը ան օլուր
Ագ կէրտան իւսթիւնէ գալէմ տիւզիւլիւր
Տուտաղընտա տախի շէքէր էգիլիւր
Էլիֆ լամ օգուտուր տիլին իւսթիւնէ

Էօմէրիմ տէր նէ տիր պուլնըն չարէսի
Ճիւլէրիմէ կէշտի Ֆիրգտթ եարէսի
Եանաղը աֆիթապ գաշըն գարէսի
Խաթմ օգուտուր հիւսնի անըն իւսթիւնէ

Այլգ Էօմէր, Մահբէյքէրին քէնտույէ տօղ-
րու կէլտիլինի կէօրիւպ, թէքրարէն պէյիթ սէօյ-
լէմէքլէ արզըմէրամ իթմէք՝ իսթէտի, վէ եինէ
սաղէ սարըլարագ շու պէյիթլէրի սէօյլէտի :

Պիր կիւզէլ սէյրանէ չըգմըչ

Պաղչէսինտէ կիւլ տէրէր

Գըրմըզը կիւլ պէնէֆչէ

Սիւնպիւլէ գաթմագտա տըր

Պիր գաչ ահպապ տա եանընտա

էլլէր իլէ տէմ սիւրէր

Էրմէզ էլիմ աթէշի աշգ

Սինէմի եագմագտա տըր

Շօլ կիւզէլի մէտհ իտէյիմ

Ղայրիսին տուսուէն հէլէ

Միսլի ալէմտէ եօգ անըն

Հէր կէօրէն եանմագտա տըր

Տէր քի էօմէր մէտհ իտէյիմ

Խուպլարըն սէրտարընը

Գաշլէրի չիֆթէ Թապանճա

Սինէմէ չագմագտա տըր

Այլգ էօմէր պու պէյիթլէր իլէ սէվկիւլիւ-
սինի մէտհու սէնա իթտիքտէն սօնրա , պաղըն ի-
չինտէ պիր հայլը միւտէթ կէօրիւշտիւլէր , Մահ-
բէյ բէր՝ Էօմէրին չի'իր սէօյլէտիյինէ , եանի շաիր
օլտուղունա Թէաճիւպ իտէրէք « էյ վահ պէն

Նիչիւն աշգա տիւշ օլտուզում հալտէ շաիր ղա-
մատում, նէ թէքիմ , Լէյլա , Շահսէնէմ , Ասլը-
խան , Արզու , վէ տահա նէչէլէր , քէնտի սէվկիւ-
լիլէրի կիպի շաիր օլուպ շիրի իլէ սէօյլէշիրլէր ի-
տի , Էլպէթտէ պունտա պիր հիքմէթ օլմալը ,
տէյերէք մահզուն օլտու , վէ պատէհու Էօմէրէ ,
«աման էֆէնտիմ քէրէմ պույուր պարի սէն պէ-
նիմ եէրիմտէ պիր գաշ պէյիթ սէօյլէ» տէյինճէ ,
աշըգ Էօմէր հէման սազը ալըպ պագալըմ նէ
տէտի :

Պէ հէյ ալէա կէօզլիւ տիլպէր
Հալիմտէն խապէրին վարմը
Սէնի պէնտէն այըրտըլար
Զուլումտան խապէրին վարմը

Պու կիւն տէրսին եարըն տէրսին
Ազեարէ եարըմ տէրսին
Այրըլըզա զուլում տէրսին
Էօլիւմտէն խապէրին վարմը

Մախմուր կէօզլէրին սիւզիւլմիշ
Լէպինտէն շէքէր էզիլմիշ
Էպրիշիմ գուլագ շէօզիւլմիշ
Պէլինտէն խապէրին վարմը

Էօմէր էյ տէր հէպ կիւլմիւշլէր
Աշըգլարըն հէպ եանըլմըշլար

Պաղչէտէ կիւլին տէրմիշէր
Պաղընտան խապէրին վարմը

Պու պէյիթլէր Մահրէյքէրէ ֆէնա հալտէ
թէէսիւր իթմէքլէ տէրունի տիւտէն պիր ահ չէք-
տի, վէ ազիմ պիր սըտգու իման իլէ, « թէօլպէ-
լէր օլտուն եա՛ Բապպիմ, պէն էհլի աշգը թան
իթտիլիմ իչիւն պանա շաիրլիք վէրիլմէտիլինի ան-
լատըմ. իմտի թէքրար պէ թէքրար թէօլպէ վէ
իսթիղֆար իտէրիմ քի, պունտան պէօյլէ պիր
տահա աշըգլարը թան իթմէյուպ, ֆուգարանըն
գալպինէ տօգունմայըմ, եա Բապպիմ կիւնահըմը
աֆֆ իտուպ պանատա շի՛իր սէօյլէմէք գուլվէ-
թինի իհսան էյլէքի, սէվկիւլիւ էօմէրիմէ ագ-
րանու ֆայըգ օլայըմ» տէր տէմէզ, հէման օլ-
տագըգատա պիր գանարեա գուշը բէյտա օլ-
տու, վէ կէլիպ Մահրէյքէրին տուտաղընը բուս
իտինճէ, Մահրէյքէր տախի պիրտէն պիրէ ճուշա
կէլիւպ պէյիթ սէօյլէմէյէ պաշլայարագ իշպու
պէյիթլէրի սէօյլէտի:

Ահ էֆէնտիմ հասրէթինլէ տիտլէր գան օլտու կէլ
Սէնսիգ իշիմ կիւճիւմ ահու էֆլան օլտու կէլ
Իսթէմէզ պու կէօզլէրիմ ալէմին եիգիւնէ պագմաղա
Ալէմին զէվգու սէֆասը պանա զընտան օլտու կէլ

Պիր նազար գըլտըմ եիւզիւնէ հէման օլտում պիմէճալ
Ալէմի գըլտըն միւզէյեէն էյ բէրի Եուսուֆ ճէմալ

Ահսէնի սուրէթտէ Էօյմիւշ Էարաթմըշ տըր լաեէզալ
Ահ Էֆէնաիմ մահ ճէմալին տէրտէ տէրման օլտու կէլ

Պէն դէմինլէ մաղտուր օլտում սուրուրէ պիր չարէ Էօգ
Տիւշմիշէմ հիճրինէ ճանա վասլընա հիշ չարէ Էօգ
Գայիլ օլտում պիր սէլամէ անընտա իմքեանի Էօգ
Հէր նէ կէօնիւլտէն կէչէրսէ պանա ֆէրման օլտու կէլ

Էօմէր Մահրէյ.քէրին պէօյլէ նակէհան շի'ր
սէօյլէմէսինէ թէաճիւպ իտէրէք քէնտի տախի շու
վէչհ իլէ ճէվապ վէրտի :

Պու կիւն պէն պիր ճիվան կէօրտիւմ
Եէշիւէր կիյմիշ ալ իւզրէ
Ագլըմը թարիմար իթտի
Տուրա պիլմէմ այագ իւզրէ

Պէնի մէսթ իտէն ճամի տիր
Գըրմըզը կիւլ էյեամի տիր
Հէր պիրի պիր հարամի տիր
Սիյահ քիրբիք չէչման իւզրէ

Բէրիշան կէօնիւմ բէրիշան
Պէն տիւպէրտէն ալտըմ նըշան
Սէրինտէ քեաքիւլ բէրիշան
Տուրուր ագ կէրտան իւզրէ

Էօմէրիմ տէր կէլտի իսէ
Հագ միւրատըն վէրտի իսէ

Ֆէրհատ գայա տէտի իսէ
Պէն գօեամ տաղը տաղ իւզրէ

Աշըգ էօմէր, հէնուղ պու պէյիթլէրի սէօյ-
լէյիւպ պիթիւմիշ իքէն, պիրատ Մահրէյքէրին
վալիտէսի, պազիրկեանըն օղլույըլա, եանի Մահ-
րէյքէրի իսթէյէն ատէմ իլէ պերապէր պաղա
տօղրու կէլմէքտէ օլտուդլարընը՝ գըզլար կէօրիւպ՝
Մահրէյքէրէ խապէր վէրտիքլէրինտէ, Մահրէյ-
քէր հէման էօմէրտէն այրըլմագ իսթէտի. էօմէր
իսէ « կէլ պիրլիքտէ գաչալըմ՝ վէ կէօյնիւմիւզի
հագգա Վիրուպ, իքիմիլտէ հագ աշըղը օլալըմ
տէտի իսէտէ, Մահրէյքէր գապուլ իթմէտի, վէ
հէման վալիտէսի իւսթէ կէլիպ, Մահրէյքէրի
ճէպրէն ալըպ կէօթիւրտիւլէր, օ վագըթ էօմէր
Մահրէյքէրին պի վէֆալըղընտան շիքեայէթ եօլ-
լու իշպու կաղէլի օգուտու :

Կիտէր օլտում բիւր ճէֆա սէն պիր եանա պէն պիր եանա
Ձիւնքի գըլմագսըն վէֆա սէն պիր եանա պէն պիր եանա
Սէն սաղ օլ վար սէվտիյիմ պէնտէ սէլամէթ պուլայըմ
Վէր պէնիմ կէօյնիւմ պանա սէն պիր եանա պէն պիր
եանա

Աշըգըն տիւպէր եանընտա գէրրէ եօգ տըր րաղպէթի
եա էօլիւպ եա կիթմէյինճէ հիջ պիլինմէզ գըյմէթի

Քէնտիմէ լայնք կէօրիւրէմ պէն տիյարի ղուրպէթի
Եօլ կէօրիւնտի էյ շահա սէն պիր Եանա պէն պիր Եանա

Ազգընա աիւշտիւմ տիւշէլի օլտու ագլըմ սէրսէրի
Հիշ տիմէզսին էյ ազիղիմ Եազըզ սանա կէլ պէրի
Պուճնա տէմ տիր աղլատըրսըն պէն կէտայի քէմթէրի
Օլասըն Եատ աշինա սէն պիր Եանա պէն պիր Եանա

Եինէ ուրտըն սինէմ իւզրէ սատ հէզարան Եարէյի
Վազթ օլա քիմ պուլամագսըն պէն տիլի ավարէյի
Ղայրի ունութ սէվտիյիմ աշըզ էօմէր պիշարէյի
Թա գըյամէթ հաշրէտէք սէն պիր Եանա պէն պիր Եանա

Մահրէյքէր, քէնտի իիթիյարըյըլա կիթմէ-
յուպ իլլա ճէպրէն կէօթիւրիւլմիւշ օլմաղըլա,
քէնտի տախի պու այրըլըգտան, Եանի պուճնա
վազըթտան պէրի կէօրմէտիյի սէվկիւլիւսինտէն,
հէման աղ միւտէթ զարֆընտա մուֆարագաթ իթ-
մէսի իչին ֆէնա հալտէ միւքէտտէր օլտու,
վէ արթըզ աշըզ էօմէր հագգընտա, տույտուղու
աշգու մուհապէթի կիզլէմէյէրէք աշըգտան աշը-
ղա, վէ վալիտէսինտէն տախի իհթիրազ իթմէյէ-
րէք աշիքեար իթտի, վէ շիտէթի աշգընտան գալ-
պի տէնիղ տալդասը կիպի գապարըպ ճուշա կէլ-
մէքլէ, իշպու այրըլըգ կաղէլինի օգուտը:

Վիճուտիմ շէհրինէ տիւշտիւ Եինէ պիր նար այրըլըգ
կիճէ կիւնտիւզ աղլամագ օլտու պանա քեար այրըլըգ

Չէք մէյնէր նէ պիւիւր աչգ նէ տիր սէվտա նէ տիր
Վիրմէսին զայրի պաշա մէվլամ եարտէն այրըլըգ

Տէրտիմէ տէրմանմը պուլտում տէյու Փիքը էյլէտիմ
Օլ խիւտանըն իսմինի օգույուպ զիքը էյլէտիմ
Կէզտիյիմ եէրլէրտէ տիւշիւնիւպ Փիքը էյլէտիմ
Նէ գատար օլսա մուհապէթ ագըպէթ վար այրըլըգ

Կէօյնիւմիզ անգա թապիյաթ զայրիյէ մայիլ տէյիլ
Կէօզլէրիմտէն եար ճէմալի պիր նէֆէս գայիլ տէյիլ
Սէվէրիմ էօմրիւմ օլունճա այրըլըգ գապիլ տէյիլ
Կիւն օլուր քիմ այրըլը Փիթնէ աղեար այրըլըգ

Պագիրկեանըն օղլու իլէ վալիտէսի Մահմէյ-
քերի ալըպ կիթտիլէր, վէ հէման ճէպրի նիքեաշ
իտուպ հէրիֆէ թէսլիմ իթտիլէր իսէտէ, Մահ-
մէյքէր պիր միւմքիւն րույի ըիզա կէօսլթէրմէյուպ
մէլիլմահզուն ալլար տուրուր իտի, գօճասը՝ Մահ-
մէյքէրինէօմէրի կէօրմէմէսի իշիւն, մէրգումէյի
գուլէ կիպի պիր մահալէ հապս իտէրէք, պիր ճա-
տը գարըլը տախի եանընա պէքճի գօյտու, պու
գօճա գարը կիճէ կիւնտիւզ Մահմէյքէրի գան-
տըրմաղա պաշլատը իսէտէ, ասլա մուվաֆֆադ օ-
լամասը, պիշարէ Մահմէյքէր, էօմէրին հասրէթի
աշգըլըլա կիճէ կիւնտիւզ աղլէյուպ ֆէրեատ իթ-
մէքտէ օլսուն, պիզ կէլէլիմ աշըգ էօմէրէ:

Աշըգ էօմէր, սէվտիյինտէն այրըլտըղընտա
պիր գաշ կիւնլէր տաղլարտա վէ սահրալարտա ա-

հու ֆէրեաա իտէրէք սէրսէրի տօլաշտըդտան սօն-
րա , կիւնին պիրինտէ քէնտի բէտէրի աթիգ տօաթ-
լարընտան պիրինէ թէսաաթիֆ իթտի , պու ատէմ
էօմէրին հալինէ ածըյարագ , մէրգումը ալըպ Մահ-
բէյ քէլփն մահգուս պուլունտուղու գուլէնին էօ-
նիւնէ կէթիրտի , վէ քէնտիսի զաթէն Մահբէյքէրէ
պէքծիլք իտէն գօճա գարընըն աշինասը օլմագըլա ,
հէր նասըլ իսէ ագճէ վէ սէօզ իլէ մէզպուրէ ճատը
գարըյը գանտըրապիլտի , վէ օլ տախի , Մահբէյ-
քէրին , էօմէրի կէօրմէսինէ միւսաատէ իթմէքլէ ,
պիր պիրլէրինի կէօրտիւլէր , էօմէր տիր հէման սա-
ղը ալըպ պու պէյիթլէրի սէօյլէտի :

Գաշմա պէնտէն սէվտիյիմ տէսթանէ վէրմէմ պէն սէնի
թէնտէ ճանըմ սաղ իքէն տիւշմանէ վէրմէմ պէն սէնի
Պիր նէվրէսթէ զօնչէ կիւլսին պէն պիլիւրէմ գատրինի
ձէննէթին պաղընասաքի Րըտվանէ վիրմէմ պէն սէնի

Ճանու տիլտէն միւպթէլա օլտու կէօնիւլ մատէմ սանա
Ղայրիյէ վէրմէմ կէօնիւլ պէն պատէզին էյ մէհլիգա
Կէօզիւմէ զընտան օլուր սէնսիզ տախի ճէննէթ պանա
Հասըլը էյ սէվտիյիմ զըլմանէ վիրմէմ պէն սէնի

Աշըգը մէֆթուկար հէպ սէնի լօգման իթսէլէր
Հըսսէ գըլմագտը վիճուտիմ բարէ բարէ գըլսալար
Պիւսպիւթիւն տիւնէա մալինի պանա թարթուպ վէր-
սէլէր

Տէյիւմէմ պիր գըլընը ճիհանէ վիրմէմ պէն սէնի

Էօմէրիմ տէր սէվտիյիմ Թէնտէ ճանըմսըն պէնիմ
Մալու միւլ քիմ քիւլլի վարում հէմտէ խանըմսըն պէնիմ
Նազէնինիմ տիւնիւվազում նէվճիվանըմսըն պէնիմ
Խասթէ հալ օլսամ տախի Լօգմանէ վէրմէմ պէն սէնի

Մահրէյքէր, Էօմէրին խուպ ավազ իլէ օգու-
տուղը իշպու պէյիթլէրի տիյնէյինճէ ագլը պա-
շընտան կիտուպ հէման գուլէնին բէնչէրէսինէ չը-
գարագ՝ Էօմէրին եիւզիւնի կէօրիւնճէ, քէնտի տա-
խի պու պէյիթլէրի սէօյլէտի :

Ագլւմ Ֆիքրիմ կիթտի եար տիտարընա
Կէօզլէրիմ ճէմալի խուպանի կէօզլէր
Եանտը վիճուտ չէհրի հասրէթ նարընա
Ճանըմ օլ ճանիպի ճանանի կէօզլէր

Պու սէվտայը ալտում զաթը կիւզէլտէն
Վասֆընը էյլէրիմ պուճա կազէլտէն
Տիւ վէրմիշիմ պիր տիլտարէ էզէլտէն
Տէրունիմ աֆէթի տէվրանի կէօզլէր

Սէվտայի գիւլֆիյլէ տիւ բէրիշանըմ
Բէսիլտի գալմատը Թապու Թուվանըմ
Հայլի տէմտէն պէրու կէօզիւմլէ ճանըմ
Սէվտիյիմին լութֆը իհսանի կէօզլէր

Պատէհու պու պէյիթլէր իլէ տախի իքթիֆա
իթմէյուպ, իշպու իքի միւֆրէտլէրի տախի սէօյէ-
տիքտէն սօնրա խաթմը քէլամ իյլէտի :

Այաղըն թօղունա եիւզ սիւրմէյէ բուխսէթ պուլամամ
Սանա ահվալիմի արզ իթմէյէ ֆըրսէթ պուլամամ
Օլ ճէմալի բագինի իսթէրիմ հէր ան կէօրէյիմ
Պու տարը տիւնեատէ հէման մագսուտիմէ էրէյիմ

Աչըզ էօմէր տախի օլ անտէ , Մահրէյքէրին
Գօճասը բիւր զաղապ օլտուղու հալտէ իւսթէ կէլ-
տիյինի կէօրիւնճէ , սէվտիյինին սէօյլէտիյի պէյիթ-
լէրէ գարշըլըզ օլարագ իշպու մէշհուր գալէնտէրի
օղուտու :

էյ նուրի պասար վուսլէթի տիւշէրտէ կէօրիւրսիւն
Վագթ օլա նըշանըմ գարա եէրլէրտէ կէօրիւրսիւն
Ագ իւզրէ եագըլը գարա տէֆթէրտէ կէօրիւրսիւն

Նագարաթ

Շիւմտէն կէրու ճանա պէնի սէն նէրտէ կէօրիւրսիւն
Պիր պունտա պէնի պիր տախի մահէրտէ կէօրիւրսիւն

Կէլ կէշ պիրիճիք պարի կէօրէմ տիտէլէրիմտէն
Ճանըմ գաթի բէք գօրգուլու տըր պու սէֆէրիմտէն
Բիւմ վիրէ սանա պիր տախի սաղլըզ խապէրիմտէն

Սէվտայի մուհապէթ պանա կէօրսէն նէլէր իթտի
Աղետար էլէմի եար սիթէմի ճանըմա եէթտի
Տիւ միւրզի հէվալէնտի եիրագ եէրլէրէ կիթտի

Մէվտանը չէքիւպ տէրտ իլէ միհնէթլէրէ տիւշտիւմ
Թէրք իյլէյուպ ահպապըմը Փիրքէթլէրէ տիւշտիւմ
Պիր պաշըմ ալուպ վատիյի զուրպէթլէրէ տիւշտիւմ

Կէօյնիւմ ղէմ իլէ խօշ կէչինիր տէմ սէնին օլտուն
Մէյխանէ պէնիւմ մէճլիսի խուրրէմ սէնին օլտուն
Ունութ էօմէրի պիւսպիւթիւն ալէմ սէնին օլտուն

Աչըգ էօմէր, իշպու գալէնտէրի օգուտուգ-
տան սօնրա, Մահրէյքէրին պուլունտուղու մա-
հալտէն մուֆարէգաթ իթմէյէ մէճպուր օլտու,
չիւնքի մէզպուրէնին գօճաօր էմրի իլէ պիր գաշ
խայըն քիմսէլէր, էօմէրին ճանընա գասա իթմէք
նիյէթի իլէ մէրգոււմըն եօլունը կէօլէմէյէ պաշ-
լատըլար. պու հալ իլէ պիր գաշ հաֆթա կէշ-
տիքտէն սօնրա, Մահրէյքէր խանըմ, էօմէրին
հասրէթինէ տայանամայուպ խասթալանարագ է-
ճէլ եաթաղընա տիւշտի, վէ կիւնտէն կիւնէ խաս-
թալըղը արթըպ, պունճա հէքիմլէր վէ խօճալար՝
մէզպուրէնին տէրտինէ չարէ պուլամազ օլտու-
լար. նիհայէթ իւլ էմր, հալէթը նէղիյէ կէլիւպ,
սօն տէֆա օլարագ սէվտիյինին աշգընա իշպու
պէյիթլէրի սէօլէմէյէ միւգթէտիր օլապիլտի :

Աչգա տիւշտիւմ ագըմը զարու բէրիշան էյլէտիւմ
Եանտը ճանըմ հիճրիլէ չաքի կիրիպան էյլէտիւմ
Րուզու շէպ պիւլպիւլ միսալի զարու էֆղան էյլէտիւմ

Նազարաթ

Իբր չէշմիմ հասրէթիլէ գըպ գըզըլ գան էյլէտիմ
Բէնտիմի աշգըն եօլունտա տօսթա գուրպան էյլէտիմ
Բիմնէլէր րահմ իթմէտի հիչ տիտէյի կիրեանըմա
Էլ աման թըզի էճէլ կէչտի տօգունտը ճանըմա
Բըզի մահչէր պագմասուն խիւտա պէնիմ իսեանըմա
Բիշթէյի թապու թուվանըմ քէստի թըզի իֆթիրագ
Եագտը ճանու թէնիմի նարի ֆիրագը իշթիյագ
Էօզ էլիմէ խանէյի գալպիմ իտուպէն չաքի չագ
Բէրվա իթմէզ նարի ղէմտէն աշգ իլէ եանըզ օլան
Հէր պէլայէ գարչը գօր մէճնունլարա ֆայըզ օլան
Թէրքի ճան իթմէք կէրէք տիր աշգը սատըզ օլան

Մահրէյքէր, հէման ճան իւսթիւնտէ օլտու-
ղու հալտէ իշպու պէյիթլէրի սէօյլէտիքտէն սօն-
րա, տէրունի տիլտէն աթէշնագ պիր ահ չէքիւպ
թէսլիմի րուհ իթտի. վալիտէսի վէ պիլճիւմիէ
ագրապալարը ճէմ օլուպ, նալէու ֆէրեատ իտէ-
րէք աշգըն գուրպանը օլան պու բաքիտամէն գըզ-
ճըագը տէֆն իթտիլէք, վալիտէսի իթտիլի ղա-
լիմիլէ նատիմ, վէ գըզընըն վէֆաթընտան տօլայը
սաչլարընը եօլարագ աղլայուպ ահ իթմէքտէ օլ-
տուն, պիզ կէլէլիմ աշգ էօմէրին հալինէ, մէր-
գում, Մահրէյքէրին օլտուղու շէհիրտէն պիր
կիւնլիք եօլ գատար ուղագտա պիր քէօյտէ սա-
քին օլույօր իտի. զէվալը էօմէր կիճէ կիւնտիւզ
սէվալիլինին մուֆարէգաթընտան նաչի ահու ֆէր-

եատ իտուպ տուրույօր իտի. կիճէնին պիրինտէ
րիւյասընա ագ սագալլը պիր ատէմ կէլիւպ, «Էյ
պիրսապէր աչըզ էօմէր, նէ զաֆիլ տուրույօրսուն
սէվտիյին հասրէթի աչգ իլէ թէրքը հայաթ ի-
տուպ, վասըլը ճէննէթ օլտու, հէման կիթտէ գապ-
րինի զիյարէթ էյլէ քի, սէն տախի նայիլի մագ-
սատ օլասըն» տէմէսի իլէ կէօղտէն նիհան օլտու .
պիշարէ էօմէր հէման խէվֆու տէհչէթ իլէ օյա-
նուպ, վէ արթըզ սապահ օլմասընա տախի չպէք-
լէմէյէրէք տէրագապ եօլա րէվան օլտու, վէ էս-
նայի րահտէ հէմ կիտէր վէ հէմտէ պու պէյիթ-
լէրի սէօյլէր իտի:

Ահու ֆէրեատէ կէլ տիվանէ կէօնիւ
Սէն զայրի միւրատէ էրէպիլմէզսին
Պատի խըզան իլէ գուրուտը օ կիւլ
Արթըզ ղօնչէսինի տէրէպիլմէզսին

Հագգա թէսլիմ իթտի սէվկիւլիմ ճանըն
Գարա թօբրագ օլտու օլ հիւսնի անըն
Ըգըմը վիճուտի երգըլտը տնըն
էյ վահ քի պիր թաշըն էօրէպիլմէզսին

էօմէրիմ տէր պէն եարիմի էօզլէրիմ
Քեար իթմէզ էճէլէ ասլա սէօզլէրիմ
Աղլասանա նէ տուրուրսուն կէօզլէրիմ
Պիր տախի եարինի կէօրէպիլմէզսին

Իշպու պէյիթլէրի աղլայարագ սէօյլէյուպ
վարա վարա շէհիրէ տախիլ օլտու, վէ րիւյասըն-

տա կէօրինէն ագ սագալլը ատէմ թէքրար զահիր օլուպ, էօմէրէ խիթապէն «էյ աշըզը սատըգ իշթէ սէվկիւլինին գապրի» տէյէրէք Մահրէյքէրին մէզարընը կէօսթէրտիքտէն սօնրա եինէ կէօլտէն նիհան օլտու. օլ վագըթ էօմէր, պու ատէմին Խըզըր ալիիւսսէլամ քէնտի օլտուզունը անլատը, վէ հէման Մահրէյքէրին մէզարընը գուճագլայըպ, վէ սէլկիպի կէօլ եաշը տէօքէրէք «էյվահ սէվկիւլի ճանրարէմ, սէն քի պէնիմ աշըմ իշիւն ֆէտայի ճան իտուպ պու գարա թօքրաղա կիրտին, իմտի պուլնտան պէօյլէ պէն տախի եաշամագ իսթէմէմ, կէօրինիւր քի պիզ ախրէթտէ ճան իլէ պիրիպիրիմիզէ գավուշաճաըզ» տէյիպ պու կաղէլի օգուտը:

Էլվէտա էյ նազէնինիմ նազլը եարիմ էլվէտա
Էլվէտա էյ տիւնիւվազըմ շիվէքեարիմ էլվէտա

Ջիւնքի վուսլէթ օլմատը պիզէ միւյէսէր պտտէզին
Էլվէտա օլտուն հէման սապրու գարարիմ էլվէտա

Հասրէթիմ գալտը գըյամէթ կիւնիւնէ Մահրէյքէրիմ
Էլվէտա օլտուն սանա էյ վէֆատարըմ էլվէտա

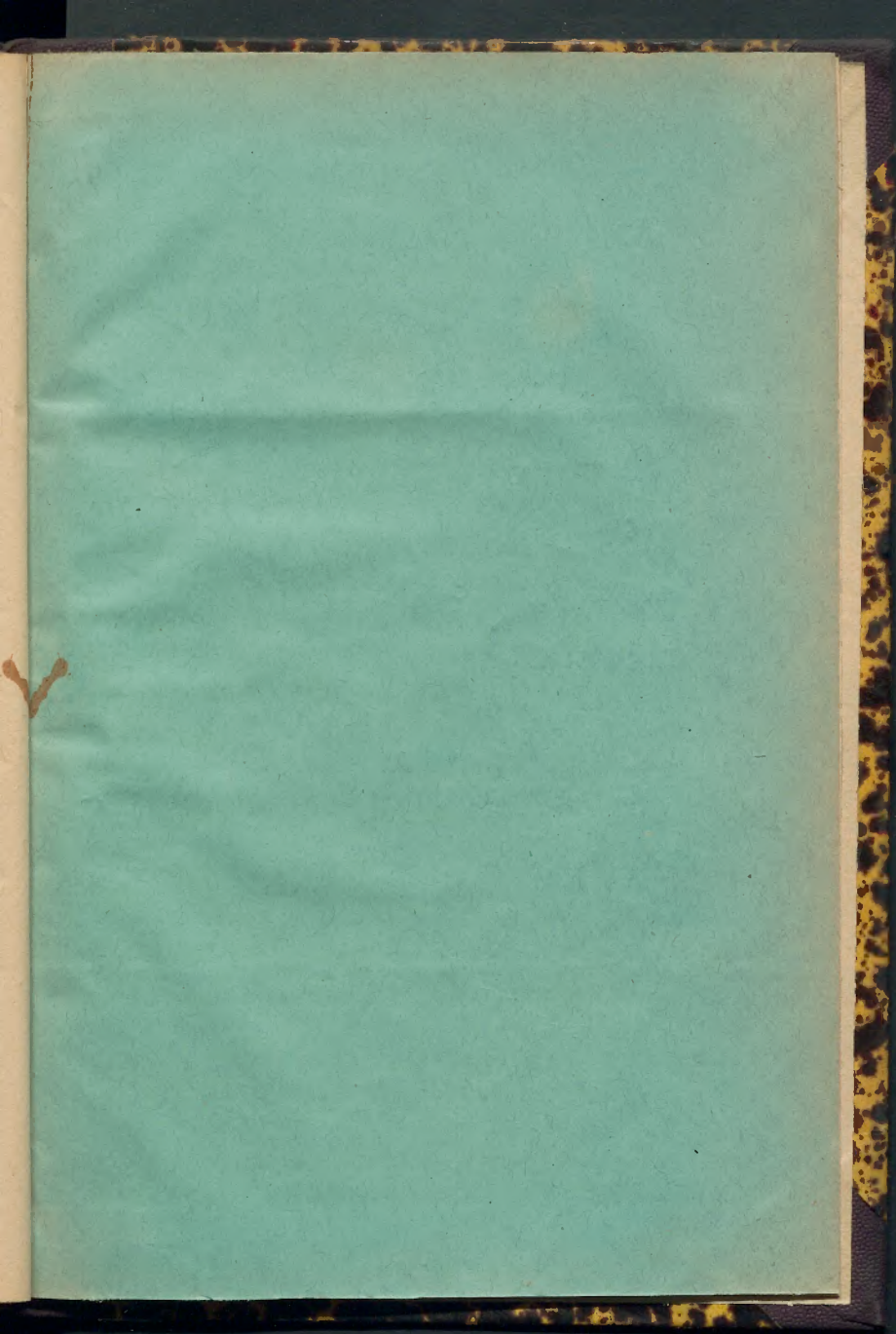
Պու ճիհանըն քիսպու քեարըն նէ յնէրէմ չիմտէն կէրու
Էլվէտա էյ չարէսազըմ եարիզարըմ էլվէտա

Սէնսիզարթըգ պու ճիհանըն զէվգի զէհր օլտուն պանա
Նարէ եանսըն արշա չըգսըն ահու գարըմ էլվէտա

Պատէհու ճէնապը հագգա նիյազէ պաշլայուպ
«Եա՛ Բապպիմ, պէնիմ տախի կիւնահըմը ափֆ պու-
յուրուպ, ճանըմը սէվտիյիմին ըուհը բազընա գա-
վուշտըր» տէյէրէք հէման մէզարըն իւսթիւնէ տիւ-
շիւ վէրտի, վէ «է՛յ էսիրկէ պէնի ճան էլէ կիրմէզ
տէրլէր, «ճան իշին ղէմմի եէրիմ ճան ըսա ճանան
տէյիւլա» պէյթիինի օգուտուգտան սօնրա օլտախի
թէսլիմի ըուհ իթտի:

Էրթէսի կիւնի շէհրին խալզը ճէմ օլուպ, էօ-
մէրին ճէնազէսինի տախի Մահբէյքէրին մէզարը
եանընա կէօմտիւլէր, պու իքի աշըգը սատըգլարըն
մէզարլարը իւզէրինէ ազմիւտէթ զարֆընտա քէնտի
քէնտույէ իքի կիւլ աշաճը պիթտի տէյու նազլ
իտէրլէր. իշթէ էյ եարանը սատըգ, պու իքի բա-
քիպազ հագ աշըգլարընըն մէզարլարը, ատէթա
պիր զիյարէթկեպֆ կիպի, էրպապը աշգ ինտինտէ
մագպուլ վէ միւթէպէր ատտ օլունապիլիք. հէման
ճէնապը հագ ճիւմէմիզին կիւնահընը ափֆ իտուպ,
տիւնեա վէ ախրէթ մէսուտ պույուրսուն ամին:

Խ Ի Թ Ա Մ Ը

Լէյլա իլէ Մէճհուն	Դուրուշ	2
Քէօր օղլու		2
Թահիր Զէօհրէ		2
Խուրշիտ իլէ Միհրին		2
Մահի Ֆիրուզլէ		2
Շահ իսմայիլ		2
Արզու իլէ Գանպէր		2
Աշըգ Էօմէր		2

